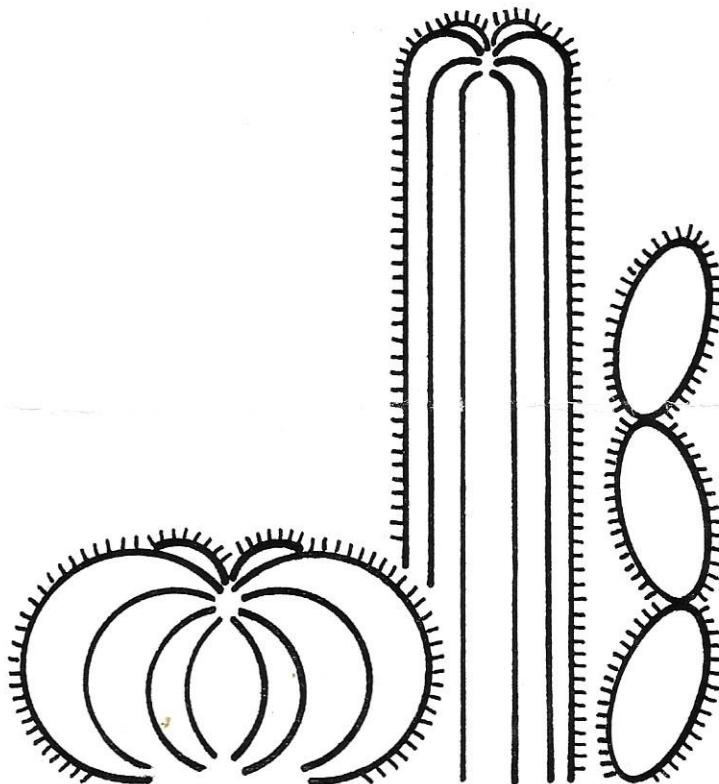

KAKTEJE IN SUKULENTE

Glasilo Društva prijateljev kaktej SR Slovenije

Ljubljana 12 -09- 1980

Številka 7

Leto 8

Glasilo KAKTEJE IN SUKULENTE: lastnik, izdajatelj in založnik je Društvo prijateljev kaktej SR Slovenije. Ponatis v celoti ali delno je dovoljen samo s privoljenjem društva ali posameznih avtorjev. Dopise in vprašanja v zvezi z glasilom pošljite na naslov odgovornega urednika: Engelbert Novak, dipl. inž., Titova 100, ali Valjavčeva 16, 61000 Ljubljana. Žiro račun društva: 50102-678-50727

I- I N F O R M A C I J E D R U Š T V A

1. Sestanek :

Sestanek bo v petek, dne 12. septembra 1980 ob 17. uiri

Sestanek upravnega odbora bo isti dan ob 16. uri in 30 minut.

Dnevni red :

1. Obvestila društva

2. Predavanja

3. Diapositivi - tov. Smrtnik Jože

4. Razno

Predsednik :

ing. Engelbert Novak

III. Gojitev kaktej v septembru

V tem mesecu pripravljamo kakteje za zimo. Rast naj bi se polagoma končala, zato predvsem manj zalivamo - približno le 1/2 toliko kot v avgustu - in več zračimo. Zalivamo le dopoldan, da se kakteje do večera že nekoliko posušijo. Seveda so tudi izjeme, tako se božični kaktus sedaj pripravlja na cvetenje, dočim mamilarije v tem mesecu še normalno uspevajo. Podobno velja tudi za ostale sukulente. V tem mesecu še normalno zalivamo predvsem naslednje vrste : Aloe, Cereopedia, Duvalia, Echeveria, Euphorbia, Faucaria, Fenestraria, Haworthia, Huernia, Lampranthus, Lithops, Pachypodium, Sedum, Stapelia, Trichodiadema.

ing. Engelbert Novak

III. Sejem cvetja 1980 v Zagrebu

Ietošnji sejem cvetja v Zagrebu je pokazal, da zanimanje za kaktuse po-novno narašča. Kljub izredno hladnemu vremenu je sejem obiskalo več kot stotisoč ljubiteljev cvetja. Zanimali so se za vse vrste kaktusov, še posebno pa za cvetoče.

Sama razstava v pokritem delu sejma v Gornjem gradu je bila kvalitativna. Med razstavljenimi kaktusi je bilo največ cereusov, mamilarij in ech inokaktej. Opaziti je bilo tudi nekaj lepih importov. Razstavljalni so tudi naši člani iz Zagreba kot n.pr. Sekelj in Štimac, ki sta s svojima razstavama pritegnila veliko pozornost.

Še en dogodek je vreden posebne pozornosti. Poleg našega društva, ki praznuje letos že deseto obljetnico delovanja, bodo kot kaže tudi na Hrvatskem ustanovili podobno društvo v okviru Društva prijatelja cveća i zelenila kot sekcijo tega društva. Naše društvo jim bo pri tem lahko pomagalo s svojimi izkušnjami. Zanimivo je, da so ravno člani našega društva, ki stanujejo v Zagrebu v iniciativnem odboru novega društva kar kaže na naše koristno poslanstvo. Število članov obeh društev bo nedvo-

mno naraslo z medsebojnim včlanjevanjem v cbeh društvih.

Sejem cvetja v Zagrebu je pokazal, da to ni samo ena od podobnih prireditv, ampak, da je to tudi veliko srečanje vseh ljubiteljev cvetja in kaktusov iz zahodne Jugoslavije. Veselje za kaktuse se počasi vendar vstvarjno seli tudi v druge predele države. Mislim, da bi ravno na področju propagande in razpošiljanja kaktusov in semen moralno biti naše društvo bolj aktivno.

ing. Peter Jerin

Iv. Družina Lithops - nadaljevanje

Vsaka glavica proizvede samo po en cvet na zelo kratkem stisnjensem petlju, kateri se pokaže v sredini med razcepkom listov. Široko razprtiti cvetovi dosežejo do 2,5 cm v premeru, tako da v celoti prekrijejo telo. Blago dehteči cvetovi rumene ali bele barve se pojavijo ob koncu poletja ali v začetku jeseni, odpro se popoldan in zapro ob mraku in trajajo nekaj dni.

Žive kamenčke vzgojimo lahko iz semena in ti nam v večini primerov zacvetijo že v tretjem letu starosti. Vsadimo jih v mešanico treh delov grobega kremenčevega peska in enega dela humusa. Čeprav so te rastline zelo nizke rasti jih ne smemo vsaditi v preplitve lončke, ker se koreninski sistem razvije zelo globoko. Najbolje nam bodo uspevali če jih gojimo pod nalahno zasenčeno šipo v rastlinjaku. Če pa ne gre drugače, nam pa bodo delali veselje tudi na okenski polici vsajeni v skupno posodo globine vsaj 15 cm s kamenčki sličnih barv. V času mirovanja, to je spomladan, jih ne zalivamo, pač pa le nalahno škropimo. Sele ko se lanskoletna "glavica" popolnoma izsušila in se iz nje rodile ena ali v večini dve novi glavici začnemo zmerno zalivati čez poletje do jeseni. Pozimi jih imamo v svetlem in zračnem prostoru na temp. do 5° C.

Za opise in ustanovitev te družine ima največ zaslug angleški znanstvenik in prirodoslovec Nicholas Edward Brown († 1849 - 1934). Natančneje je družino razvrstil v dve poddružini nemški prirodoslovec Georg Schwantes (1891 - 1960) insicer 1. Xantholitops in 2. Leucolithops.

V prvo poddružino prištevamo tiste, pri katerih je razcepek med listi mladih rastlin ni razpotegnjen čez celo površino s cvetovi rumene barve (osnovni primer L. turbiniformis). Sem spadajo med drugimi: L. aucampiae, comptonii, divergens, lesliei, meyeri, pseudotruncatella, schwantesii in turbiniformis. Pri drugi poddružini je razcepek med listom jasno razpotegnjen čez celo površino a cvetovi so beli (osnovni primer: L. karasmontana). Sem prištevamo: L. bella, fulleri, karasmontana, optica, salicola, villetii in še druge. Skupaj je 80 vrst in še najmanj toliko variacij.

Kunej Josip

V. H i d r o k u l t u r a

Za gojitev rastlin po tem načinu potrebujemo predvsem troje:primerne posode,vodo odnosno hranilno razstopino in snov,v katero posadimo rastline. Preden bi kaj več povedal o teh glavnih elementih hidrokulture bom na kratko opisal njen razvoj.

Ves razvoj od prvih začetkov,ko je grški filozof Aristoteles(živel je od leta 384 do 322 pred našim štetjem)trdil,da dobijo rastline potrebna hrana v že v zemlji v končni obliki in da torej rastline hrano le transportirajo pa vse do danes je bil ne le dolg,temveč večkrat tu di zmeten.Tako je šele Liebig (1807-1873) ovrgel humusno teorijo tako,da je dokazal, da se pri rasti rastlin količina humusa ne zmanjša,temveč da mikroorganizmi zemljo spremeniijo v anorganske spojine ali kot navadno pravimo,da jo mineralizirajo.Leto 1860 smatrajo kot rojstno leto hidrokulture,v tem letu sta Knop in Sachs prvič napravila hranilno raztopino v kateri sta neodvisno od zemlje gojila zelene rastline.Vendar je še več desetletij prevladovalo mnenje,da je hidrokultura namenjena le znanosti.Znaten karak naprej je naredil dr.W.Gericke iz Kalifornije,ki je leta 1929 prvič poročal o poiskusih na prostem v velikem obsegu.Seveda je bilo treba rešiti še več problemov,predvsem ugotoviti pravilne količine mikroelementov;kot vemo,so te količine zelo majhne,zato so izdelali posebne analitične metode in uvedli posebne merilne enote,označujemo jih z ppm(to je kg mikro elementov na milijon kg zemlje,danes to izražamo navadno v miligramih na 1 liter raztopine).Gericke je doživel potrditev svoje teorije v drugi svetovni vojni,ko je ameriška armada gojila zelenjavo na pustih skalnatih otokih v posebnih bazenih,sam jih je imenoval "hydroponic-bassins ".Kljub temu,da večina pripisuje nagel vzpon hidrokulture v tem stoletju le prof.Gericku moram le omeniti,da so tudi drugi delovali in bili tudi uspešni na tem področju,predvsem bi omenil ruska znanstvenika Prjaniškova in pJatakova.

Po vojni se je hidrokultura zelo razširila po skoraj vseh državah;tako je v ZDA okoli 40 velikih obratov,vsak ima po 1.000 hidropenik gred à 30 m² površind.Velike naprave imajo tudi Japonska,Švica,SSSR,Anglija in še drugi.Kot glavno prednost hidrokulture navajajo za 30 % večji pridelek kot pri klasičnem načinu gojenja in tudi znaten prihranek dela.Toda tudi na ljubitelje okrasnih rastlin v stanovanjih in pisarnah niso pozabili.Seveda pa so morali pred tem rešiti še več problemov,predvsem poenostaviti način gojitve.Tako so morali narediti primerne posode,izdelati gnojila v obliku,da jih lahko uporabljam brez sestavljanja in tehtanja in uresničiti do nedavna še neuresničljivi sen,da lahko pustimo rastline dalj časa brez nadzora.

ing.Engelbert Novak